

directie Erfgoed
---

dossiernummer:
1905842

Provincieraadsbesluit

betreft **UNESCO Global Geopark Schelde Delta**
Goedkeuring intentieovereenkomst en
samenwerkingsovereenkomst
bevoegde gedeputeerde Anna Maria Charlier

1. Feitelijke en juridische gronden

Artikel 2 en 42, § 1 van het provinciedecreet

De beslissingen van de deputatie van 27 juli 2017 met betrekking tot de voortgang van de UNESCO aanvraagprocedure tot verkrijging van de status van UNESCO Global Geopark voor het landsgrensoverschrijdende initiatief Geopark Schelde Delta (1703782) en van 21 november 2019 met betrekking tot de goedkeuring van intentieverklaring en samenwerkingsovereenkomst;

De statuten van het Unesco Global Geoparks programma, in 2015 aangenomen, dat de voorwaarden schetst waaraan een UNESCO Global Geopark moet voldoen om erkend te worden (Operational Guidelines for UNESCO Global Geoparks)

2. Motivering

In deze nota wordt het project Geopark Schelde Delta toegelicht en de meerwaarde en het belang ervan geduid.

Het Geopark Schelde Delta i.o. is een **grensoverschrijdend initiatief** dat een gebied beslaat van de provincies Zeeland, Noord-Brabant, Oost-Vlaanderen en Antwerpen (kaart in bijlage).
Het Geopark Schelde Delta i.o. wil dit gebied van de Vlaams-Nederlandse Schelde Delta (inter)nationaal op de kaart zetten en benadrukt de bijzondere geologische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied.

De begrenzing van het Geopark Schelde Delta is door de betrokken Vlaams-Nederlandse Wetenschapskamer van een wetenschappelijke onderbouwing voorzien, waarbij op advies van UNESCO, ook rekening wordt gehouden met de bestuurlijke complexiteit van het gebied.

De vier provincies vormen samen met de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) Linieland van Waas en Hulst het projectteam dat het Geopark Schelde Delta in de steigers zet en in gezamenlijkheid bouwt aan het internationale netwerk- en samenwerkingsverband Geopark Schelde Delta. De initiatiefnemers zien het Geopark als een kans om door middel van (wetenschappelijke) studie naar de geologie en de daarmee samenhangende geschiedenis de bijzondere geologische en landschappelijke waarde in relatie tot cultuurhistorie en natuur van de Schelde Delta (inter)nationaal zichtbaar en beleefbaar te maken. En daarbij de identiteit van het grensoverschrijdende gebied

./...

en zijn bewoners verder te ontwikkelen en de regionale economie, met toerisme als belangrijke economische sector, te stimuleren.

In 2023 kan het gebied van de Schelde Delta zich als UNESCO Global Geopark laten erkennen. Deze status vormt een keurmerk voor de bijzondere geologische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied. Om dit mogelijk te maken dient het Geopark Schelde Delta i.o. zich in oktober 2021 bij Unesco in Parijs kandidaat te stellen op basis van een zogenaamd bidbook (aanvraagdossier). In dat bidbook wordt het gebied met haar bijzondere geologie, landschap, cultuurhistorie en natuur gepresenteerd en wordt (wetenschappelijk) onderbouwd dat men aan de kwaliteitsvoorwaarden van UNESCO Global Geoparken voldoet.

Op de Geoparkconferentie in Sevilla (sept 2019) kreeg het kernteam immers de aanbeveling van Unesco Parijs om 1 jaar extra tijd te nemen op de samenwerking met de partners te intensifiëren, de sites op orde te hebben en te ontsluiten en de tijd te nemen om een samenwerkingsentiteit op te richten of alternatief (EGTS).

De partijen wensen met deze **intentieverklaring** in gezamenlijkheid hun steun uitspreken aan het Geopark Schelde Delta initiatief en zo bewerkstelligen dat het Schelde Delta gebied zich in 2021 op basis van een aanvraagdossier (bidbook) kandidaat kan stellen om de Unesco Global Geopark status te verwerven per 2023.

Intussen bevestigden verschillende organisaties om zich al in 2019 achter de Intentieverklaring te scharen. Voor anderen komt deze timing te vroeg en zij krijgen gelegenheid om eind 2020 in te stappen. Een aantal gemeenten treedt toe via een bovengemeentelijke koepel (vb. Erfpunt Waasland, Regionale Landschappen, ...).

Bijkomend wensen de provincies en de EGTS een

samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met als doel de samenwerking te structureren en de onderlinge afspraken te formaliseren en zo bij te dragen aan het realiseren van het Geopark Schelde Delta, dat voldoet aan de voorwaarden die UNESCO stelt aan een UNESCO Global Geopark.

Momenteel kent het Geopark project een projectorganisatie met een kernteam en formeel een stuurgroep waarin de provincies vertegenwoordigd zijn. Het kernteam is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing en coördinatie. Het project wordt geadviseerd en ondersteund vanuit een Vlaams-Nederlandse wetenschapskamer met een vertegenwoordiging van onder meer Universiteit Gent, Antwerpen en Vrije Universiteit Amsterdam.

Verder bestaat de organisatie uit een Partnerberaad. Dit Partnerberaad komt 3 x per jaar samen en bestaat onder meer uit provincies, een vertegenwoordiging van de gemeenten en uit samenwerkingsverbanden op het gebied van erfgoed, toerisme, en natuur. Aan de hand van thematische werkgroepen worden onderdelen samen met stakeholders nader uitgewerkt.

Dit grensoverschrijdende project wordt voor de provincie Oost-Vlaanderen momenteel getrokken door de directie Erfgoed in overleg met de andere betrokken provinciale directies en vzw's in uitvoering van de nota deputatie 1703782 en 1905530. De gevraagde inzet tot aan UNESCO-statusverkrijging is voor Oost-Vlaanderen opgenomen in het meerjarenplan 2020-2025 (bij Erfgoed – nieuw beleid). Voor de periode nadien dienen nadere afspraken gemaakt te worden.

Met deze intentieverklaring en samenwerkingsovereenkomst UNESCO Global Geopark Schelde Delta kunnen we een belangrijke stap zetten richting erkenning als UNESCO Global Geopark.

./...

Doordat zo veel partijen (58 !) betrokken zijn bij dit grensoverschrijdend initiatief en de procedures voor het goedkeuren van de overeenkomsten zo van elkaar verschillen, hebben we niet tijdig de definitieve ontwerp teksten aan de provincieraad kunnen voorleggen op de zitting van november en werden ze door de provincie Oost-Vlaanderen onder opschortende voorwaarde van goedkeuring door de provincieraad goedgekeurd.

3. Besluit

Met 36 ja-stemmen

Artikel 1

De provincieraad stemt in met de **intentieverklaring** met betrekking tot het UNESCO Global Geopark Schelde Delta i.o.

Artikel 2

Deze intentieverklaring wordt door Provincie Oost-Vlaanderen afgesloten met volgende partijen de Provincie Antwerpen, de Provincie Oost-Vlaanderen, de Provincie Noord-Brabant, de provincie Zeeland, de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking Linieland van Waas en Hulst, de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten, de gemeente Bergen op Zoom, gemeente Woensdrecht, gemeente Steenberghe, gemeente Roosendaal, Waterschap Brabantse Delta, Havenbedrijf Antwerpen, North Sea Port, Rijkswaterstaat, VU Amsterdam Geesteswetenschappen, VU Amsterdam Aardwetenschappen, CLUE+ Vrije Universiteit Amsterdam, Universiteit Gent, Universiteit Antwerpen, Arteveldehogeschool Gent, Breda University of Applied Sciences, HZ University of Applied Sciences en het Delta Platform, Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee, TNO - Geologische Dienst Nederland, Belgische Geologische Dienst, Interwaas, Grenspark Kalmthoutse Heide, Nationaal Park Oosterschelde, Regionaal Landschap Schelde Durme, Stichting De Brabantse Wal, Streekorganisatie Brabantse Wal, Landschapspark Borsele, Waterpoort, Natuurpunt Rupelstreek, Vereniging Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Zeeuwse Milieufederatie, Stichting Het Zeeuws Landschap, Stichting Natuurpodium de Brabantse Waal, NME Zeeland, Stichting IVN Natuureducatie, Toeristische Ondernemend Zeeland, VVV Zeeland, Toerisme Klein-Brabant – Scheldeland vzw, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Meetjesland vzw, Toerisme Scheldeland vzw, Toerisme Waasland vzw, Erfgoed Zeeland, Erfpunt, OosterscheldeMuseum, Museum voor Natuur en Landschap Terra Maris, Watersnoodmuseum en Nationaal Kennis- en Herinneringscentrum Watersnood 1953, Belgische vereniging voor Paleontologie vzw, Huis van de Evolutie, Werkgroep Geologie van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen, Walcherse Archeologische Dienst, SteM Sint-Niklaas - Mercatormuseum en luidt:

Preambule

Het Geopark Schelde Delta i.o. zet het gebied van de Vlaams-Nederlandse Schelde Delta (inter)nationaal op de kaart en benadrukt de bijzondere geologische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied. Het gebied laat 50 miljoen jaar aan geologische geschiedenis zien. Waarbij ook zeer recente geologie aanwezig is van slechts enkele honderden jaren oud. Het vertelt het verhaal van een uniek gebied dat is ontstaan door de wisselwerking tussen land, zee en de rivier de Schelde met haar getij en de mens die in de laatste paar duizend jaar van dit natuurlijke landschap een volledig cultuurlandschap heeft gemaakt. Een gebied estuarium dat bij uitstek gevoelig

./...

is voor de gevolgen van klimaatverandering. Het Geopark zorgt voor bewustwording bij bewoners, recreanten en ondernemers van de bijzondere ontstaansgeschiedenis van het gebied en draagt bij aan de identiteit van het gebied en haar bewoners.

In 2014 is door de provincies Noord-Brabant i.s.m. Stichting De Brabantse Wal, Streekorganisatie De Brabantse Wal (Brabantse Wal) en Zeeland het initiatief genomen om te komen tot een Geopark Schelde Delta. In 2016 is het projectgebied uitgebreid met het gebied van de Vlaamse Vallei in Oost-Vlaanderen en met een deel van de Rupelstreek en Klein-Brabant in de provincie Antwerpen. Deze vier provincies samen met de EGTS Linieland van Waas en Hulst vormen het projectteam dat het Geopark Schelde Delta in de steigers zet en in gezamenlijkheid bouwt aan het internationale netwerk- en samenwerkingsverband Geopark Schelde Delta. De initiatiefnemers zien het Geopark als een kans om door middel van (wetenschappelijke)studie naar de geologie en de daarmee samenhangende geschiedenis de bijzondere geologische en landschappelijke waarde in relatie tot cultuurhistorie en natuur van de Schelde Delta (inter)nationaal zichtbaar en beleefbaar te maken. En daarbij de identiteit van het grensoverschrijdende gebied en zijn bewoners verder te ontwikkelen en de regionale economie, met toerisme als belangrijke economische sector, te stimuleren.

In 2023 kan het gebied van de Schelde Delta zich als Unesco Global Geopark laten erkennen. Deze status vormt een keurmerk voor de bijzondere geologische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied. Om dit mogelijk te maken dient het Geopark Schelde Delta i.o. zich in oktober 2021 bij Unesco in Parijs kandidaat te stellen op basis van een zogenaamd bidbook (aanvraagdossier).

In dat bidbook wordt het gebied met haar bijzondere geologie, landschap, cultuurhistorie en natuur gepresenteerd en wordt (wetenschappelijk) onderbouwd dat men aan de kwaliteitsvoorwaarden van UNESCO Global Geoparken voldoet.

Om de kandidaatstelling te ondersteunen dienen voldoende betrokken stakeholders dit initiatief te omarmen. Een Geopark kan niet bestaan zonder de steun, betrokkenheid en inzet van tal van lokale, regionale en nationale stakeholders (maatschappelijke organisaties, ondernemers, overheden en onderwijs en wetenschap). Partijen kunnen daar binnen het eigen netwerk als ambassadeur een belangrijke bijdrage aan leveren. Partijen wensen deze intentie uit te spreken en vast te leggen.

Overwegende dat

- Het doel van deze intentieverklaring is, het door belanghebbende organisaties in gezamenlijkheid uitspreken van de steun aan het Geopark Schelde Delta initiatief;
- Het Schelde Delta gebied zich in 2021 op basis van een aanvraagdossier (bidbook) kandidaat kan stellen om de Unesco Global Geopark status te verwerven; per 2023;
- Het Geopark Schelde Delta i.o. een grensoverschrijdend initiatief is dat een gebied beslaat van de provincies Zeeland, Noord-Brabant, Oost-Vlaanderen en Antwerpen zoals is opgenomen op de kaart van bijlage 1;
- De begrenzing van het Geopark Schelde Delta door de betrokken Vlaams-Nederlandse Wetenschapskamer van een wetenschappelijke onderbouwing wordt voorzien, waarbij op advies van UNESCO, ook rekening wordt gehouden met de bestuurlijke complexiteit van het gebied;
- De status van UNESCO Global Geopark een kwaliteitskeurmerk is voor de bijzondere geologische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied en geen zelfstandig merk;
- Met het verkrijgen van dit keurmerk de eigen identiteit, merknamen en doelstellingen van organisaties en netwerken behouden blijven;
- Dit UNESCO Global Geopark keurmerk een wereldwijd gewaardeerd keurmerk is dat aan bekendheid wint en niet verward mag worden met het werelderfgoed keurmerk;
- UNESCO Global Geoparken een belangrijke bijdrage leveren aan de Sustainable Development Goals van de UN;

./...

- De geologie, cultuur(historie) en natuur samen de identiteit van het gebied bepalen;
- Binnen het Geopark lokaal draagvlak belangrijk is en educatie, duurzaam (geo)toerisme en duurzame regionale ontwikkeling centraal staan;
- Het verhaal van de geologie en geomorfologie benut kan worden voor een extra laag in de storytelling en in de diversie projecten van Partijen;
- Deelname aan dit keurmerk zorgt voor extra kansen voor grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van onder meer wetenschap, toerisme en recreatie en educatie;
- Deelname aan dit keurmerk tevens bijdraagt aan meer (inter)nationale bekendheid;
- Het keurmerk een bijdrage kan leveren aan meer wetenschappelijke focus op het gebied van het Geopark Schelde Delta;
- De status van UNESCO Global Geopark bij een positieve beoordeling wordt verkregen voor de periode van 4 jaren en het Geopark iedere 4 jaar weer opnieuw wordt beoordeeld vanuit UNESCO;
- De status van UNESCO Global Geopark geen beschermde status voor het gehele gebied inhoudt, maar bestaande belangen erkent en geen belemmeringen opwerpt;
- De geologische top sites (een 40-tal sites van geologisch internationale waarde) opgenomen in het bidbook wel een bepaalde vorm van bescherming nodig hebben;
- In die vorm van bescherming in de meeste gevallen al wordt voorzien door bestaande beschermingsvormen zoals onder meer de ligging in beschermde natuurgebieden (Natura 2000);
- De status van UNESCO Global Geopark voor het gebied geen belemmeringen opwerpt voor economische activiteiten zoals die van het Havenbedrijf Antwerpen en North Sea Port;
- Vanuit Unesco de voorwaarde wordt gesteld dat het Geopark voor de indiening van het bidbook een jaar als Geopark heeft gefunctioneerd en bij indiening van het bidbook ondergebracht is bij een duurzame en bestendige entiteit met rechtspersoonlijkheid;
- In die entiteit de belangrijkste stakeholders vertegenwoordigd zijn voor voldoende lokaal draagvlak;
- Geopark Schelde Delta i.o. hier invulling aan geeft door de belangrijkste stakeholders een plek in het Partnerberaad te geven en daarnaast een Vlaams-Nederlandse Wetenschapskamer is opgericht;
- Naast deze intentieverklaring de samenwerkende provincies en de EGTS een samenwerkingsovereenkomst aangaan om onder meer afspraken met betrekking tot het onderbrengen van het Geopark bij een bestaande of nieuwe entiteit met rechtspersoonlijkheid vast te leggen, waarbij verder aangesloten Partijen geen rol en (financiële) verplichtingen hebben;
- De periode tot aan indiening van het bidbook gebruikt kan worden om tot een toekomstbestendige organisatie met rechtspersoonlijkheid te komen door de vier samenwerkende provincies en de EGTS.

Komen het volgende overeen:

Inspanningsverplichtingen van Partijen

- Partijen zetten zich in om het gebied van de Schelde Delta als UNESCO Global Geopark te laten erkennen in 2023 vanwege de bijzondere geologische, landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische kwaliteiten en ondersteunen daarbij de kandidaatstelling in 2021;
- Partijen zullen elkaar daartoe in het licht van deze verklaring zoveel mogelijk ondersteunen;
- Ondersteuning kan onder meer plaatsvinden in de vorm van ambassadeurschap ten aanzien van het Geopark Schelde Delta i.o. en door de achterban actief te betrekken;

./...

- Partijen nemen deel aan het Partnerberaad (circa 3 keer per jaar) waarin kennis en ervaringen grensoverschrijdend worden gedeeld en gebouwd wordt aan het netwerk;
- Partijen maken bij het organiseren van activiteiten zoals lezingen, seminars, veldexcursies en evenementen naast het eigen logo (waar mogelijk) gebruik van het Geopark Schelde Delta logo (en bij status verkrijging van het UNESCO logo), het netwerk en de beschikbare kennis;
- Partijen spannen zich in om het verhaal van de ontstaansgeschiedenis van het gebied van het Geopark Schelde Delta beter zichtbaar, beleefbaar en begrijpelijk te maken voor de bewoner en bezoeker ten aanzien van de prioritaire sites (geologische sites opgenomen in het bidbook) in het gebied;
- Partijen spannen zich in om via educatie, toerisme en recreatie en communicatie dit verhaal uit te dragen en daarbij waar mogelijk ook de link te leggen met klimaatverandering en -adaptatie;
- Partijen kunnen zich naar eigen ambitieniveau inzetten om niet-prioritaire sites van geologische, landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarde te ontwikkelen voor educatieve en toeristisch recreatieve doeleinden;
- Partijen spannen zich in om gezamenlijk te werken aan een goede informatievoorziening in het gebied waarbij o.a. gedacht kan worden aan infopanelen, bewegwijzering en infostands;
- Partijen erkennen de bijzondere geo(morfo)logische waarden en delen daarover actief de beschikbare (wetenschappelijke) kennis en informatie en benutten die in projecten ter verrijking van deze projecten;
- Betrokken universiteiten en overige kennisinstellingen spannen zich in om een bijdrage te leveren aan het bidbook;
- Betrokken universiteiten en overige kennisinstellingen spannen zich in om wetenschappelijk onderzoek naar geo(morfo)logische fenomenen, oceanografie, mariene en estuariene processen, archeologie, en de gevolgen van klimaatverandering en adaptatie, te bevorderen in het gebied van de Schelde Delta;
- Betrokken hogescholen spannen zich in om met hun studenten actief bij te dragen in de ontsluiting van het gebied door studies uit te voeren over educatie;
- De samenwerking na een periode van 2 jaar (jan 2022) wordt geëvalueerd;
- Partijen spannen zich met de ondertekening van deze intentieverklaring in om de status van Geopark blijvend te behouden.”

Algemene bepalingen

- Deze intentieverklaring treedt in werking op 28 november 2019 met de ondertekening door Partijen van de verklaring en vervalt indien het Geopark enige jaren functioneert met de status als Unesco Global Geopark voor het Schelde Delta gebied, maar in ieder geval op 31 december 2030;
- Met deze intentieverklaring zijn zuiver inspanningsverplichtingen beoogd die niet in rechte afdwingbaar zijn;
- Deze verklaring laat onverlet één ieders eigen bestuurs- en privaatrechtelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- Ieder der Partijen draagt de eigen kosten en is zelf verantwoordelijk en aansprakelijk voor eventuele activiteiten die in het licht van deze verklaring zullen worden uitgevoerd door de eigen organisatie;
- Indien zich onvoorziene omstandigheden voordoen met betrekking tot de uitvoering van deze intentieverklaring treden Partijen met elkaar in overleg om te bezien in hoeverre de inhoud van deze intentieverklaring aanpassing behoeft;
- Partijen zullen zich inspannen om te voorkomen dat er geschillen ontstaan ter zake van de totstandkoming, uitleg of uitvoering van deze intentieverklaring;

./...

- *Geschillen tussen Partijen zullen binnen een maand besproken worden tijdens een bijzonder gezamenlijk overleg na schriftelijk kenbaar te zijn gemaakt naar de andere Partijen.*
- *Tussentijdse eenzijdige opzegging door een der Partijen kan slechts schriftelijk geschieden door mededeling aan de overige Partijen.*

Aldus opgemaakt in ..... -voud te (...plaatsnaam...) op 2019

Artikel 3

De provincieraad keurt de **samenwerkingsovereenkomst** met betrekking tot het UNESCO Global Geopark Schelde Delta i.o. goed, af te sluiten tussen Provincie Oost-Vlaanderen en de andere partijen zijnde de provincies Antwerpen, Zeeland en Noord-Brabant en de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) Linieland van Waas en Hulst.

Artikel 4

Deze samenwerkingsovereenkomst luidt:

Ondergetekenden,

1. *De Provincie Antwerpen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde, de heer L. Caluwé, handelend ter uitvoering van het besluit van de deputatie d.d. 14 november 2019, verder te noemen: “de Provincie Antwerpen”;*
2. *De Provincie Oost-Vlaanderen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde, mevrouw A. Charlier, en provinciegriffier, de heer A. de Smet, handelende ter uitvoering van het besluit van de deputatie d.d. 21 november 2019, onder opschortende voorwaarde van goedkeuring door de provincieraad, verder te noemen: “de Provincie Oost-Vlaanderen”;*
3. *De Provincie Zeeland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde, mevrouw drs. A. Pijpelink, gemachtigd door de Commissaris van de Koning d.d. 26 november 2019 (kenmerk 19432258) handelende ter uitvoering van het besluit van gedeputeerde staten d.d. 26 november 2019 (kenmerk 19431177), verder te noemen: “de Provincie Zeeland”;*
4. *De Provincie Noord-Brabant, rechtsgeldig vertegenwoordigd door programmamanager Milieu en Gezondheid, mevrouw N. Wester, handelende ter uitvoering van het besluit van gedeputeerde staten d.d. 19 november 2019 bevoegd op grond van de Regeling mandaat Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant 2018, verder te noemen: “de Provincie Noord-Brabant”;*
5. *De Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking Linieland van Waas en Hulst, rechtsgeldig vertegenwoordigd door voorzitter de heer J.F. Mulder en directeur de heer R. Meersschaert, gemachtigd door de Linieraad d.d. 23 oktober 2019, bevoegd op grond van de EGTS-statuten d.d. 15 juni 2011, verder te noemen: “de EGTS Linieland van Waas en Hulst”;*

Hierna tezamen te noemen: “Partijen”, ook wel ieder afzonderlijk te noemen: “Partij”

./...

Preambule

Het Geopark Schelde Delta i.o. zet het gebied van de Vlaams-Nederlandse Schelde Delta (inter)nationaal op de kaart en benadrukt de bijzondere geologische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied. Het gebied laat 50 miljoen jaar aan geologische geschiedenis zien. Waarbij ook zeer recente geologie aanwezig is van slechts enkele honderden jaren oud. Het vertelt het verhaal van een uniek gebied dat is ontstaan door de wisselwerking tussen land, zee en de rivier de Schelde met haar getij en de mens die in de laatste paar duizend jaar van dit natuurlijke landschap een volledig cultuurlandschap heeft gemaakt. Een gebied met estuarium dat bij uitstek gevoelig is voor de gevolgen van klimaatverandering. Het Geopark zorgt voor bewustwording bij bewoners, recreanten en ondernemers van de bijzondere ontstaansgeschiedenis van het gebied en draagt bij aan de identiteit van het gebied en haar bewoners.

In 2014 is door de provincies Noord-Brabant i.s.m. Stichting De Brabantse Wal, Streekorganisatie De Brabantse Wal (Brabantse Wal) en Zeeland het initiatief genomen om te komen tot een Geopark Schelde Delta. In 2016 is het projectgebied uitgebreid met het gebied van de Vlaamse Vallei in Oost-Vlaanderen en met een deel van de Rupelstreek en Klein-Brabant in de provincie Antwerpen. Deze vier provincies samen met de EGTS Linieland van Waas en Hulst vormen het projectteam dat het Geopark Schelde Delta in de steigers zet en in gezamenlijkheid bouwt aan het internationale netwerk- en samenwerkingsverband Geopark Schelde Delta. De initiatiefnemers zien het Geopark als een kans om samen te werken en door middel van (wetenschappelijke)studie naar de geologie en de daarmee samenhangende geschiedenis de bijzondere geologische en landschappelijke waarde in relatie tot cultuurhistorie en natuur van de Schelde Delta (inter)nationaal zichtbaar en beleefbaar te maken. En daarbij de identiteit van het grensoverschrijdende gebied en zijn bewoners verder te ontwikkelen en de regionale economie, met toerisme als belangrijke economische sector, te stimuleren.

In 2023 kan het gebied van de Schelde Delta zich als Unesco Global Geopark laten erkennen. Deze status vormt een keurmerk voor de bijzondere geologische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied. Om dit mogelijk te maken dient het Geopark Schelde Delta i.o. zich in oktober 2021 bij Unesco in Parijs kandidaat te stellen op basis van een zogenaamd bidbook (aanvraagdossier). In dat bidbook wordt het gebied met haar bijzondere geologie, landschap, cultuurhistorie en natuur gepresenteerd en wordt (wetenschappelijk) onderbouwd dat men aan de kwaliteitsvoorwaarden van UNESCO Global Geoparken voldoet.

Om de kandidaatstelling te ondersteunen dienen voldoende betrokken stakeholders dit initiatief te omarmen. Een Geopark kan niet bestaan zonder de steun, betrokkenheid en inzet van tal van lokale, regionale en nationale stakeholders (maatschappelijke organisaties, ondernemers, overheden en onderwijs en wetenschap). Partijen kunnen daar binnen het eigen netwerk als ambassadeur een belangrijke bijdrage aan leveren. Partijen wensen deze intentie uit te spreken en vast te leggen en de afspraken over de internationale samenwerking nader vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst.

Overwegende dat:

- Naast de intentieverklaring met partners, de samenwerkende provincies en de EGTS een samenwerkingsovereenkomst wensen aan te gaan om de samenwerking in het kader van het Geopark Schelde Delta i.o. formeel vast te leggen en daartoe nadere afspraken te maken;
- Het doel van deze samenwerkingsovereenkomst is bewerkstelligen dat het Schelde Delta gebied zich in 2021, op basis van een aanvraagdossier (bidbook), kandidaat kan stellen om de status van Unesco Global Geopark te verwerven per 2023;
- Het Geopark Schelde Delta i.o. een grensoverschrijdend initiatief is tussen Vlaanderen en Nederland;

./...

- *De begrenzing van het Geopark Schelde Delta door de betrokken Vlaams-Nederlandse Wetenschapskamer van een wetenschappelijke onderbouwing wordt voorzien, waarbij op advies van UNESCO, ook rekening wordt gehouden met de bestuurlijke complexiteit van het gebied;*
- *De status van UNESCO Global Geopark een kwaliteitskeurmerk is voor de bijzondere geologische en landschappelijke kwaliteiten van het gebied en geen zelfstandig merk;*
- *Met het verkrijgen van dit keurmerk de eigen identiteit, merknamen en doelstellingen van organisaties en netwerken behouden blijven;*
- *Dit UNESCO Global Geopark keurmerk een wereldwijd gewaardeerd keurmerk is dat aan bekendheid wint en niet verward mag worden met het werelderfgoed keurmerk;*
- *Geoparken een belangrijke bijdrage leveren aan de Sustainable Development Goals van de UN;*
- *De geologie, cultuur(historie) en natuur samen de identiteit van het gebied bepalen;*
- *Binnen het Geopark lokaal draagvlak belangrijk is en educatie, duurzaam (geo)toerisme en duurzame regionale ontwikkeling centraal staan;*
- *Het verhaal van de geologie en geomorfologie benut kan worden voor een extra laag in de storytelling en in de diversie projecten van partijen;*
- *Deelname aan dit keurmerk zorgt voor extra kansen voor grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van onder meer wetenschap, toerisme en recreatie en educatie;*
- *Deelname aan dit keurmerk tevens bijdraagt aan meer (inter)nationale bekendheid;*
- *Het keurmerk een bijdrage kan leveren aan meer wetenschappelijke focus op het gebied van het Geopark Schelde Delta;*
- *De status van UNESCO Global Geopark, bij een positieve beoordeling wordt verkregen voor de periode van 4 jaren en het Geopark iedere 4 jaar weer opnieuw wordt beoordeeld vanuit UNESCO;*
- *De status van UNESCO Global Geopark geen beschermde status voor het gehele gebied inhoudt, maar bestaande belangen erkent en geen belemmeringen opwerpt;*
- *De geologische top-sites(een 40-tal sites van geologisch internationale waarde) opgenomen in het bidbook wel een bepaalde vorm van bescherming nodig hebben;*
- *In die vorm van bescherming in de meeste gevallen al wordt voorzien door bestaande beschermingsvormen zoals onder meer de ligging in beschermde natuurgebieden (Natura 2000);*
- *De status van UNESCO Global Geopark voor het gebied geen gevolgen heeft voor economische activiteiten zoals die van het Havenbedrijf Antwerpen en North Sea Port;*
- *Vanuit Unesco de voorwaarde wordt gesteld dat het Geopark voor de indiening van het bidbook een jaar als Geopark heeft gefunctioneerd en bij indiening van het bidbook ondergebracht is bij een duurzame en bestendige entiteit met rechtspersoonlijkheid;*
- *In die entiteit de belangrijkste stakeholders vertegenwoordigd moeten zijn voor voldoende lokaal draagvlak;*
- *Geopark Schelde Delta hier invulling aangeeft door de belangrijkste stakeholders een plek in het Partnerberaad te geven en daarnaast een Vlaams-Nederlandse Wetenschapskamer is opgericht;*
- *Partijen op 28 november 2019 daartoe een intentieverklaring hebben gesloten met de belangrijkste stakeholders;*
- *Partijen op basis van een uitgevoerde verkenning naar mogelijke samenwerkingsvormen verdere stappen wensen te zetten in het onderbrengen van het Geopark bij een nieuw op te richten entiteit met rechtspersoonlijkheid uiterlijk per oktober 2021; de EGTS bereid is om, in samenspraak met partijen en UNESCO, nader te verkennen of het Geopark indien nodig onder de bestaande EGTS als projectorganisatie opgenomen kan worden uiterlijk per oktober 2021 (fall back scenario);*

./...

- Voor dit fall back scenario de goedkeuring nodig is van de leden van de EGTS (onder andere provincie Oost-Vlaanderen en Zeeland) en de instemming van de provincies Antwerpen en Noord-Brabant omdat deze geen lid zijn van de EGTS;
- De periode tot aan indiening van het bidboek in oktober 2021 gebruikt kan worden om tot een toekomstbestendige organisatie met rechtspersoonlijkheid te komen.

Verklaren als volgt te zijn overeengekomen:

Artikel 1 Begrippenlijst

- a) *Geopark Schelde Delta: een gebied met bijzonder aardkundig erfgoed (geologisch en/of geomorfologisch) welke voldoet aan de voorwaarden die Unesco stelt aan de status van een Unesco Global Geopark, hierna te noemen Geopark.*
- b) *Stuurgroep Geopark Schelde Delta: coördinerend overleg gevormd door een afvaardiging van de bestuurlijke vertegenwoordigers van Partijen. Iedere Partij heeft één stemgerechtigde vertegenwoordiger in de stuurgroep.*
- c) *Kernteam: uitvoeringsorganisatie bedoeld voor het coördineren van werkzaamheden om te komen tot een Geopark Schelde Delta, voorzien in 2023.*
- d) *Gebied van het Geopark Schelde Delta: zie kaart (bijlage 1).*
- e) *Jaarplan: het plan met activiteiten en projecten dat jaarlijks door de stuurgroep wordt vastgesteld.*
- f) *Plan van aanpak: werkplan dat door het kernteam is opgesteld en een beschrijving geeft van zowel het programma als de organisatie om te komen tot een Geopark.*
- g) *Programma: projecten en activiteiten bedoeld om de doelstellingen zoals verwoord in artikel 2 van deze samenwerkingsovereenkomst te realiseren*

Artikel 2 Doel en reikwijdte

- a) *Deze samenwerkingsovereenkomst is bedoeld om de samenwerking tussen Partijen te structureren om te komen tot een Geopark Schelde Delta en de onderlinge afspraken te formaliseren.*
- b) *Deze samenwerkingsovereenkomst draagt bij aan het realiseren van het Geopark Schelde Delta, dat voldoet aan de voorwaarden die UNESCO stelt aan UNESCO Global Geoparks (zie de Operational Guidelines for UNESCO Global Geoparks).*

Artikel 3: Activiteiten/Projecten

In het jaarplan (bijlage 2) is een lijst van projecten opgenomen en activiteiten beschreven die ten tijde van de ondertekening van deze samenwerkingsovereenkomst bekend zijn. Een nadrukkelijke taak van de Partijen is om in gezamenlijkheid te bepalen of en zo ja welke projecten nog moeten worden geïnitieerd en toegevoegd behoren te worden aan de lijst van projecten van bijlage 2, om de in artikel 2 gedefinieerde doelstellingen te behalen.

Artikel 4 Sturing en programmering

- a) *De samenwerking tussen Partijen kent:*
  - *Een stuurgroep (afvaardiging van Partijen). De stuurgroep stuurt de activiteiten aan ter uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomst;*
  - *Een voorzitter aangesteld door de stuurgroep, voor de zittingstermijn van 1 jaar, op voordracht van de zittende voorzitter;*
  - *Een secretaris van de stuurgroep, tevens voorzitter van het kernteam;*
  - *Een kernteam;*
  - *Projectmanager, coördinator van het kernteam;*
  - *Een jaarplan;*
  - *Plan van aanpak;*
  - *Werkgroepen zoals ingesteld door het kernteam.*
- b) *De benodigde financiële middelen en benodigde personele inzet (FTE) leggen Partijen vast in een uitvoeringsbudget met een looptijd overeenkomstig de duur van deze samenwerkingsovereenkomst, waarmee Partijen zich conformeren aan het uitvoeringsbudget zoals vastgelegd in bijlage 3 bij deze samenwerkingsovereenkomst.*

./...

- c) *In de jaarlijkse programmering van de uitvoering wordt een kostenraming (begroting) van voorgenomen projecten opgenomen inclusief de huisvestingskosten en overige operationele kosten om het kernteam te laten functioneren.*
- d) *Jaarlijks wordt bij het opstellen van de programmering geëvalueerd of de prestaties en middelen (nog) in evenwicht zijn.*

Artikel 5 Stuurgroep

- a) *De stuurgroep is samengesteld uit één vertegenwoordiger per Partij geflankeerd door een deskundig beleidsmedewerker. De stuurgroep neemt strategische en organisatorische besluiten en is het hoogste orgaan voor wat betreft bevoegdheid. De stuurgroep overlegt ieder jaar tenminste twee keer met de secretaris en de projectmanager over de voortgang van de activiteiten volgens het Jaarplan. De stuurgroep heeft als taak om de voortgang van de afgesproken doelstellingen te bewaken en het (door de projectmanager opgestelde) Jaarplan vast te stellen.*
- b) *Binnen de stuurgroep worden afspraken gemaakt over de taakverdeling en verantwoordelijkheden.*

Artikel 6 Kernteam

- a) *Partijen stellen gezamenlijk een kernteam samen, welke de uitvoering van alle benodigde werkzaamheden coördineert om te komen tot een Geopark.*
- b) *Het kernteam legt jaarlijks verantwoording af over de geleverde prestaties en bijbehorende uitgaven aan de stuurgroep.*
- c) *Het kernteam beschikt over een uitvoeringsbudget (opgenomen in bijlage 3 bij deze samenwerkingsovereenkomst) voor de uitvoering van gezamenlijke maatregelen en projecten waarbij meerdere Partijen betrokken zijn, waaronder ook ondersteunende activiteiten zoals communicatie en evenementen.*
- d) *Tot de taken van het kernteam behoort de jaarlijkse vertegenwoordiging van het Geopark tijdens de European en Global Geoparks Network conferentie;*
- e) *De projectmanager:*
  - 1. *treedt op als coördinator van het kernteam en formuleert voorstellen om te komen tot uitvoering van de werkzaamheden;*
  - 2. *maakt het plan van aanpak, inclusief personele inzet en capaciteit van het kernteam, en het jaarplan.*
- f) *Voor de uitwerking van onderdelen samen met stakeholders worden thematische werkgroepen ingesteld onder trekkerschap van het kernteam.*

Artikel 7 EGTS Linieland van Waas en Hulst

- a) *De EGTS stemt in met het fall back scenario inhoudende dat, indien nodig, het Geopark (tijdelijk) als projectorganisatie ondergebracht wordt bij de EGTS;*
- b) *De bijdrage van de EGTS bestaat uit de begeleiding van het Geopark naar de UNESCO Global Geopark status door de inzet van expertise op het gebied van governance en organisatie onder meer in de vorm van de inzet van de EGTS directeur als secretaris van de stuurgroep en voorzitter van het kernteam.*

Artikel 8 Veranderingen en nieuwe partners

- a) *Partijen houden elkaar zowel ambtelijk als bestuurlijk op de hoogte van ontwikkelingen rondom projecten, prestaties en/of programma's die van invloed zijn op deze samenwerkingsovereenkomst.*
- b) *Op het moment dat er voorziene dan wel onvoorziene ontwikkelingen zijn, die de afspraken en werkwijze in deze samenwerkingsovereenkomst sterk veranderen, treden Partijen met elkaar in overleg over een oplossing.*
- c) *In 2021 evalueren Partijen de ingestoken werkwijze van deze overeenkomst, waaronder ook de eventuele toetreding van derden. Over toetreding tot deze samenwerkingsovereenkomst zal in 2021 worden besloten bij de evaluatie of indien gewenst tussentijds, zulks op voordracht van de stuurgroep.*
- d) *Partijen spreken de wens uit om de samenwerking met derden (overheden, maatschappelijke organisaties, universiteiten, kennis- en onderwijsinstellingen en ondernemers) verder vorm te geven via partnerovereenkomsten.*

./...

Artikel 9 Uitvoering en mandatering

- a) *Partijen spannen zich in om de afspraken uit deze samenwerkingsovereenkomst zoveel mogelijk in de eigen beleidsplannen, verordeningen en besluiten in te bedden.*
- b) *In de personele capaciteit wordt voorzien in het plan van aanpak zoals bedoeld in artikel 6, onder d, tweede lid, van deze overeenkomst.*
- c) *Partijen stemmen in met het doen van uitgaven uit het gezamenlijk budget door het kernteam voor zover passend binnen het jaarplan. Uitgaven die de aanbestedingsdrempel voor enkelvoudige onderhandse gunning overschrijden, worden vooraf besproken in het kernteam.*
- d) *Partijen dienen er zorg voor te dragen dat het benodigde budget ten behoeve van de uitvoering van deze overeenkomst in de eigen begroting is opgenomen.*

Artikel 10 Looptijd

1. *Deze overeenkomst treedt in werking na ondertekening ervan door alle Partijen op 28 november 2019; en*
2. *eindigt op het moment dat of:*
  - a) *ten behoeve van het Geopark een nieuwe entiteit met rechtspersoonlijkheid is opgericht; of*
  - b) *het Geopark is opgenomen in een bestaande entiteit met rechtspersoonlijkheid; op voorwaarde dat de (nieuwe) statuten daarvan voorzien in vastlegging van de gemaakte afspraken in en de tenuitvoerlegging van deze samenwerkingsovereenkomst;*
  - c) *dan wel er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgesteld is.*

Artikel 11 Communicatie

- a) *Om de gezamenlijke uitstraling als Geopark vorm te geven en te verbeteren wordt een logo (beeldmerk) en huisstijl gebruikt als basis voor de communicatie-uitingen, zowel digitaal als in print*
- b) *Bij communicatie over het Geopark maken Partijen gebruik van de huisstijl en beeldmerk als bedoeld in het vorige lid van dit artikel.*
- c) *De communicatie rondom projecten zal uitstralen dat Partijen zich gezamenlijk inspannen voor het Geopark.*

Artikel 12 Verbindendheid en toepasselijk recht

Met deze samenwerkingsovereenkomst worden geen in rechte afdwingbare rechten en verplichtingen in het leven geroepen.

Artikel 13 Wijzigingen, geschillen en opzegging

- a) *Partijen houden het gezamenlijke doel van deze samenwerkingsovereenkomst voor ogen, namelijk het komen tot een UNESCO Globale Geopark.*
- b) *Wijzigingen van één of meer bepalingen van deze overeenkomst zijn slechts geldig indien zij uitdrukkelijk schriftelijk tussen Partijen zijn overeengekomen. Deze wijziging leggen Partijen vast in een addendum.*
- c) *Partijen zullen zich inspannen om te voorkomen dat er geschillen ontstaan over de totstandkoming, uitleg of uitvoering van deze overeenkomst.*
- d) *Een geschil tussen twee of meer Partijen aangaande deze overeenkomst wordt binnen een maand besproken tijdens een bijzonder gezamenlijk overleg, na schriftelijk kenbaar te zijn gemaakt aan de niet bij het geschil betrokken Partijen.*
- e) *Tussentijdse opzegging door één van de deelnemende Partijen kan pas worden geëffectueerd na een schriftelijke aanzegging hiertoe aan de overige deelnemende Partijen, waarna Partijen in een bijzonder gezamenlijk overleg de reden voor deze opzegging hebben besproken en zich tot het uiterste hebben ingespannen om deze in de geest van de overeenkomst op te lossen.*

./...

*Aldus opgemaakt in vijfvoud te ..... (plaatsnaam) op
.....(datum)*

1. *De Provincie Antwerpen*
2. *De Provincie Oost-Vlaanderen*
3. *De Provincie Zeeland*
4. *De Provincie Noord-Brabant*
5. *De Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking Linieland van Waas en Hulst*

Artikel 5

De provincieraad vaardigt de gedeputeerde voor Erfgoed, Ruimtelijke Planning, Recreatiedomeinen en Wonen af in de bestuurlijke stuurgroep Geopark Schelde Delta.

Gent, 18 december 2019

namens de Provincieraad:

De provinciegriffier,
Albert De Smet

De voorzitter,
Phaedra Van Keymolen